

Bryssel den 4 juni 2026
(OR. en)

10127/26

ECOFIN 736
UEM 214
SOC 324
EMPL 153
COMPET 683
ENV 626
EDUC 208
ENER 325
JAI 737
GENDER 64
JEUN 105
SAN 401
ECB
EIB

FÖLJENOT

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 3 juni 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

Komm. dok. nr: COM(2026) 211 final

Ärende: Rekommendation till
RÅDETS REKOMMENDATION
om Kroatians ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik,
strukturpolitik och budgetpolitik

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 211 final.

Bilaga: COM(2026) 211 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.6.2026
COM(2026) 211 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

**om Kroatiens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik
och budgetpolitik**

{SWD(2026) 211 final}

RÅDETS REKOMMENDATION

om Kroatiens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ⁽¹⁾, särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EU) 2024/1263 anges målen för ramverket för ekonomisk styrning, vilket syftar till att främja sunda och hållbara offentliga finanser och hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar samt att förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning av landsspecifika rekommendationer samt övervakning av genomförandet av dessa.
- (2) Den 16 juli 2025 antog kommissionen ett förslag till förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽²⁾. Förslaget syftar till att öka unionsfinansieringens effektivitet genom att minska

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden

fragmenteringen av den finansiella strukturen och stödja medlemsstaterna i samordningen av deras ekonomiska politik i enlighet med artikel 175.

- (3) Den 25 november 2025 antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2026 för Kroatien. Samma datum antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Kroatien inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital samt ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁽³⁾ den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten samt rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.
- (4) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. Den europeiska planeringsterminen är anpassad till konkurrenskraftskompassen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med kommissionens strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.
- (5) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens⁽⁴⁾. Planerna för återhämtning och resiliens har tillsammans med finansieringen av sammanhållningspolitiken varit avgörande för de politiska prioriteringarna inom den europeiska planeringsterminen, eftersom planerna var nödvändiga för att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som identifierats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste cyklerna, och eftersom program som finansierats genom den europeiska sammanhållningspolitiken krävdes för att uppfylla de landsspecifika rekommendationerna. Även om faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig slutet av sin livscykel är det fortfarande viktigt att upprätthålla de reformer och investeringar som stöds och genomförs inom ramen för faciliteten, särskilt de som bidrar till hanteringen av de utmaningar som identifieras i de landsspecifika rekommendationerna.
- (6) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Kroatien. Rapporten innehöll en bedömning av Kroatiens framsteg med de relevanta landsspecifika rekommendationerna och en utvärdering av Kroatiens genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Kroatien står inför. I landsrapporten bedömdes också Kroatiens framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens

2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509, COM(2025) 565 final. Den föreslagna förordningen är för närvarande föremål för förhandlingar med medlagstiftarna.

³ EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

och minskad fattigdom samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

- (7) Den 21 januari 2025 antog rådet, efter kommissionens bedömning och rekommendation, en rekommendation om godkännande av Kroatens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan⁽⁵⁾. Planen omfattar perioden 2025–2028 och visar en finanspolitisk anpassning över fyra år. Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 6,4 % för 2025, 4,9 % för 2026, 4,1 % för 2027 och 3,7 % för 2028, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som beräknats med 2023 som basår på 26,2 % för 2025, 32,3 % för 2026, 37,8 % för 2027 och 42,9 % för 2028.
- (8) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har rekommenderat en aktivering av den nationella undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten på ett samordnat sätt till stöd för EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att begära en aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul på ett samordnat sätt för att stödja EU:s insatser för att snabbt öka försvarsutgifterna avsevärt⁽⁶⁾, och detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. På Kroatiens begäran antog rådet den 8 juli 2025, efter en rekommendation av kommissionen, en rekommendation som gör det möjligt för Kroatien att avvika från den rekommenderade maximala ökningstakten för nettoutgifter⁽⁷⁾. Under den period då den nationella undantagsklausulen är aktiverad (2025–2028) har Kroatien möjlighet att omprioritera de offentliga utgifterna eller öka de offentliga inkomsterna så att varaktigt högre försvarsutgifter inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.
- (9) Den 7 maj 2026 lämnade Kroatien in sin årliga lägesrapport för 2026⁽⁸⁾ om efterlevnaden av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter och genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de största utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Kroatiens halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts när det gäller att genomföra planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241.
- (10) Den reala BNP-tillväxten 2025 var 3,4 %, och HIKP-inflationen låg på 4,4 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas BNP i fasta priser öka med 2,7 % 2026 och 2,5 % 2027, och HIKP-inflationen ligga på 4,6 % 2026 och 2,7 % 2027.
- (11) Enligt uppgifter från Eurostat⁽⁹⁾ ökade Kroatiens offentliga underskott från 2,3 % av BNP 2024 till 3,0 % 2025. Ökningen av underskottet 2025 återspeglar främst en

⁵ Rådets rekommendation av den 21 januari 2025 om godkännande av Kroatens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/638, 10.2.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/638/oj>).

⁶ Meddelande från kommissionen, *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

⁷ Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Kroatien att avvika från de maximala ökningstakterna för nettoutgifterna som fastställts av rådet enligt förordning (EU) 2024/1263 (aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/3985, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3985/oj>).

⁸ De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på följande webbplats: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

⁹ Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

ökning av nationellt finansierade investeringar, offentliga löner och utgifter för socialt stöd. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 ett underskott på 2,9 % av BNP 2026 och 2,7 % av BNP 2027.

- (12) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen⁽¹⁰⁾, som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, expansiv med 1,6 % av BNP under 2025. Den beräknas vara kontraktiv under både 2026 och 2027, med 0,3 % respektive 0,9 % av BNP.
- (13) Enligt uppgifter från Eurostat⁽¹¹⁾ minskade Kroatians offentliga skuld från 57,4 % av BNP vid utgången av 2024 till 56,3 % av BNP vid utgången av 2025. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum förväntas enligt kommissionens vårprognos 2026 skuldkvoten minska till 55,9 % i slutet av 2026, för att därefter minska ytterligare till 55,6 % vid utgången av 2027.
- (14) Enligt uppgifter från Eurostat⁽¹²⁾ uppgick Kroatians sammanlagda offentliga försvarsutgifter till 1,5 % av BNP 2025, vilket motsvarar en ökning med 0,5 procentenheter av BNP jämfört med referensåret 2021. I kommissionens vårprognos 2026 beräknas de uppgå till 1,6 % av BNP 2026, vilket motsvarar en ökning med 0,6 procentenheter av BNP jämfört med 2021.
- (15) Unionen är fortsatt utsatt för risker på grund av avbrott i energiförsörjningen och förhöjd prisvolatilitet, vilket förvärras av geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och icke riktade åtgärder medför stora offentligfinansiella kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 har Kroatien antagit finanspolitiska åtgärder för att begränsa effekterna av de höga energipriserna på hushåll och företag⁽¹³⁾. Dessa omfattar en icke riktad sänkning av punktskatten på diesel som löper ut den 18 maj 2026, samt ett riktat stöd till kollektivtrafik, jordbruk, fiske, vattenbruk och energiintensiv industri som löper ut den 30 september 2026. Enligt kommissionens vårprognos 2026 väntas den offentligfinansiella kostnaden för dessa åtgärder uppgå till 0,1 % av BNP 2026. Om åtgärderna i fråga skulle fortsätta att gälla fram till slutet av 2026, skulle den offentligfinansiella kostnaden för dem enligt kommissionens beräkningar uppgå till 0,2 % av BNP 2026.
- (16) Enligt kommissionens beräkningar ökade nettoutgifterna i Kroatien med 10,9 % 2025 och med 30,1 % kumulativt under 2024 och 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten och motsvarar en avvikelse på 1,8 % av BNP på årsbasis. Vid en samlad bedömning av 2024 och 2025 ligger nettoutgifternas kumulativa ökningstakt också över den rekommenderade maximala ökningstakten, motsvarande en avvikelse på 1,4 % av BNP, uttryckt kumulativt. Med

¹⁰ Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Den syftar till att bedöma den ekonomiska impulsen från skattepolitiken, både den som finansieras nationellt och den som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

¹¹ Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

¹² Eurostat, offentliga utgifter genom ändamålsklassificering av den offentliga förvaltningens utgifter (Cofog).

¹³ Detta återspeglar situationen vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 (4 maj 2026).

beaktande av den flexibilitet för högre försvarsutgifter som den nationella undantagsklausulen medger uppgår den kumulativa avvikelserna för nettoutgifterna till 0,9 % av BNP.

- (17) Baserat på kommissionens beräkningar förväntas nettoutgifterna i Kroatien öka med 5,7 % 2026 och med 37,5 % kumulativt under 2024, 2025 och 2026. Den förväntade nettoutgiftsökningen 2026 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten, och motsvarar en avvikelse på marginellt över 0,3 % av BNP på årsbasis. Vid en samlad bedömning av 2024, 2025 och 2026 ligger nettoutgifternas beräknade kumulativa ökningstakt också över den rekommenderade maximala ökningstakten, motsvarande en avvikelse på 1,6 % av BNP, uttryckt kumulativt. Med beaktande av den flexibilitet för högre försvarsutgifter som den nationella undantagsklausulen medger uppgår den förväntade kumulativa avvikelserna för nettoutgifterna till 1,0 % av BNP för 2024, 2025 och 2026 sammantaget.
- (18) Under de kommande åren kommer de offentliga finanserna att utsättas för ett allt högre tryck på grund av de ökande behoven av utgifter för produktiva investeringar, den åldrande befolkningen, klimatanpassningen, försvaret, den dubbla omställningen och andra konkurrerande prioriteringar. Av detta skäl är det angeläget för Kroatien att förbättra de offentliga utgifternas kvalitet och effektivitet och att prioritera tillväxtfrämjande investeringar, även på lokal nivå. Kroatien har gjort framsteg med att stärka sitt finanspolitiska ramverk, bland annat genom att inrätta en enhet för översyn av utgifter inom finansministeriet 2022, men utgiftsöversynernas omfattning och öppenhet är fortfarande begränsad. Utgiftsöversyner anses vara ett användbart verktyg för att påvisa effektivitetsvinster och programöverlappningar, och de besparingar som görs skulle kunna omfördelas för att hantera nya finanspolitiska utmaningar, till exempel de som beskrivs ovan. Hälsovård och utbildning är sektorer där Kroatien skulle kunna öka användningen av utgiftsöversyner, eftersom de uppvisar relativt höga utgifter men jämförelsevis lägre resultat än i motsvarande medlemsstater. En omfattande översyn av personalplaneringen inom den offentliga förvaltningen är också motiverad, eftersom den offentliga sysselsättningen ökar parallellt med en fortsatt underbemanning i viktiga statliga myndighetsfunktioner. Detta tyder på en ineffektiv resursfördelning som skulle kunna åtgärdas genom en riktad optimering av arbetskraften och en strategisk omfördelning. Kroatien har även generellt sett ett lågt försäkringsskydd när det gäller klimatrisker. På grund av detta beviljas ersättning på ad hoc-basis. För att säkerställa en tillräcklig finansiering i framtiden skulle Kroatien kunna integrera klimatrelaterade finanspolitiska risker i budgetplaneringen.
- (19) Införandet av obligatorisk e-fakturering i januari 2026, inom ramen för reformen Fiscalisation 2.0, och den pågående digitala omvandlingen av skatteförvaltningen kommer att bidra till att förbättra skattemoralen och minska skuggekonomin, där uppgifterna för första kvartalet 2026 redan pekar på en positiv trend. Samtidigt går Kroatien miste om betydande intäkter på grund av sina skatteutgifter, vilka uppgick till över 4 % av BNP 2023. Skatteutgifterna är dessutom inte alltid ändamålsenliga när det gäller uppnåendet av deras avsedda politiska mål. Till exempel verkar skatteutgifterna för inkomstskatt, särskilt familjebidraget, främst gynna höginkomsttagare. Mervärdesskatteutgifterna kan också vara ineffektiva och felriktade för att minska ojämlikheten, och framför allt har den sänkta mervärdesskattesatsen för hotell och restauranger en regressiv inverkan. Slutligen finns det komplicerade villkor som kan undergräva bolagsskatteutgifternas ändamålsenlighet, vilket visar att det finns utrymme att förenkla vissa skatteutgifter och deras förvaltning. Kroatien skulle gynnas av en omfattande översyn av skatteutgifterna för att identifiera och omforma dem som

inte uppnår sina avsedda politiska mål, däribland omfördelning av inkomst eller miljöincitament.

- (20) Mer allmänt skulle Kroatien kunna öka skattesystemets effektivitet och progressivitet, bland annat genom att stärka fastighetsbeskattningens utformning. Viktiga steg har tagits i och med de nyligen genomförda reformerna av beskattningen av fast egendom. Den nuvarande ramen är emellertid fortfarande begränsad, eftersom den endast gäller lediga och sekundära fastigheter och främst baseras på läge och storlek snarare än marknadsvärde. Att införa en komponent baserad på marknadsvärde och successivt bredda beskattningsunderlaget så att det omfattar ett större antal fastigheter, samtidigt som hänsyn tas till skattebetalarnas betalningsförmåga, skulle bidra till att öka intäkterna och säkerställa en mer rättvis och effektiv fördelning av skattebördan. Det skulle även stärka incitamenten att lägga ut obebodda bostäder på bostadsmarknaden.
- (21) Ett systematiskt, meningsfullt och skyndsamt deltagande av lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra relevanta intressenter är fortfarande avgörande för att säkerställa ett brett egenansvar för ett framgångsrikt genomförande av unionens finansieringsinstrument inom ramen för den europeiska planeringsterminen.
- (22) När det gäller genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, vilka omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO), Europeiska socialfonden+ (ESF+) och Sammanhållningsfonden, ligger Kroatien över EU-genomsnittet både när det gäller projekturval och utbetalningar. Den nuvarande drivkraften måste bibehållas, samtidigt som investeringarnas inverkan i praktiken maximeras. Kroatien vidtar redan åtgärder inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att främja konkurrenskraft och tillväxt. Vissa områden kan emellertid kräva ytterligare förstärkning, däribland de som rör social inkludering, avinstitutionalisering, utfasning av fossila bränslen i transportsektorn, utbyggnad av förnybar energi samt cirkulär ekonomi. Samtidigt behöver Kroatien påskynda genomförandet av Fonden för en rättvis omställning (FRO), eftersom medlen ska betalas ut före utgången av 2026. Det är mycket viktigt att se till att de nya investeringar som Kroatien identifierade i sin halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska fonderna, främst de som är kopplade till de fem prioriteringarna i förordningen om halvtidsöversyn⁽¹⁴⁾, genomförs på ett snabbt och ändamålsenligt sätt.
- (23) Kroatien står inför utmaningar på flera sammanlänkade fronter, däribland en fragmenterad offentlig sektor för forskning och innovation, komplicerade styrningsstrukturer och ett företagsklimat som tyngs av regelbördor, utdragna tillståndsprocesser och de längsta betalningsperioderna mellan företag i hela EU. Den digitala infrastrukturen i landsbygdsområdena och på öarna ligger under EU-genomsnittet. Framstegen i fråga om cirkulär ekonomi, renovering av byggnader och utbyggnad av förnybar energi är fortfarande begränsade, vilket förvärras av fragmenterade administrativa förfaranden. På det sociala området konstateras en utbredd fattigdom och stora inkomstskillnader, fortsatt brist på arbetskraft och kompetens inom olika sektorer, ojäm tillgång till hälso- och sjukvård, särskilt på

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen.

landsbygden, samt begränsad tillgång till bostäder till överkomliga priser, särskilt i de större städerna och kustregionerna.

- (24) Kroatiens resultat inom forskning och innovation fortsätter att förbättras, men framstegen begränsas av ihållande strukturella utmaningar, däribland en mycket fragmenterad offentlig sektor på området. Dessa enheters stora antal försvagar resurser och hindrar samarbete, vilket leder till färre forskningsresultat och minskat utrymme för samarbete och tekniköverföring mellan näringslivet och den akademiska världen. Styrningen av FoI-systemet är fortfarande komplicerad, och de politiska ansvarsområdena är utspridda över flera enheter, vilket försvårar planeringen och genomförandet. Även om Kroatien har genomfört reformer inom ramen för planen för återhämtning och resiliens för att minska antalet offentliga forskningsinstitutioner skulle det vara fördelaktigt att öka omfattningen av, ambitionsnivån för och takten i genomförandet av dessa insatser. De regionala skillnaderna i FoI-resultat kvarstår, eftersom en majoritet av verksamheten fortfarande bedrivs i Zagreb, och ett särskilt stöd till utvalda regionala nav, däribland med en stark koppling till den industriella omställningen, skulle bidra till att förbättra resultaten i andra regioner. De offentliga FoU-utgifterna som andel av BNP ligger fortfarande under EU-genomsnittet och har stagnerat under de senaste åren. Företagens utgifter för forskning och utveckling och deras användning av innovationssystem ligger också klart under EU-genomsnittet, särskilt i vissa regioner, vilket bidrar till sämre resultat och låg produktivitet inom tillverkningsindustrin. Det offentliga stödet till FoU inom företagen är begränsat och fragmenterat, och insatserna för tekniköverföring är fortfarande sporadiska.
- (25) Kroatiens finansieringslandskap stöds fortfarande främst av banker, och marknadsbaserad finansiering, däribland hushållssparande via kapitalmarknaderna, spelar en jämförelsevis liten roll i företagens finansiering, eftersom andelen privata investerare fortfarande är låg trots vissa framsteg på senare tid, däribland framgångsrika börsintroduktioner på Zagrebbörsen och ett ökat intresse för statliga värdepapper bland icke-professionella investerare. Inhemsk institutionella investerare, såsom pensionsfonder och försäkringsgivare, spelar en begränsad roll när det gäller att finansiera innovativa företag. De inhemska kapitalmarknadernas relativt ringa storlek och likviditet, och den växande men begränsade finansieringen via riskkapital och private equity, gör att finansieringsgapet för innovativa företag ökar. Reformerna inom ramen för planen för återhämtning och resiliens, däribland den strategiska ramen för utveckling av kapitalmarknaderna, syftar till att främja en diversifiering av finansieringsalternativen. Ytterligare framsteg krävs för att öka icke-professionella investerares deltagande på kapitalmarknaden, däribland genom att öka den finansiella kompetensen och skapa mer tillgängliga investeringsprodukter, förbättra miljön för riskkapital och private equity, till exempel genom att locka institutionella investerare, samt förbättra aktiemarknadens attraktionskraft och den övergripande investeringsmiljön genom bättre företagsstyrning för börsnoterade företag.
- (26) Enligt konkurrenskraftskompassen måste alla EU-institutioner och nationella och lokala myndigheter göra en kraftanstängning för att skapa enklare regler och påskynda de administrativa förfarandena. Kommissionen har satt upp ambitiösa mål för att minska den administrativa bördan: minst 25 % för företag överlag och minst 35 % för små och medelstora företag. Den har också skapat nya verktyg för att uppnå dessa mål, bland annat ett systematiskt stresstest av EU-lagstiftningen och en förstärkt dialog med berörda parter. Komplexiteten i de administrativa förfarandena i Kroatien uppges vara en begränsning för 66 % av företagen när de bedriver verksamhet

i Kroatien. De strukturella utmaningarna fortsätter att hämma Kroaties företagsklimat, med brist på arbetskraft och kompetensbrist, komplicerad lagstiftning och administrativ ineffektivitet, som utgör stora hinder för investeringar och tillväxt. Tillståndsprocesserna är fortfarande särskilt betungande med långa tidsramar för bygg- och miljötillstånd, bland annat när det gäller uppförande av anläggningar och projekt för utfasning av fossila bränslen inom tillverkningsindustrin, i kombination med fragmenterade förfaranden mellan myndigheter och begränsad kompatibilitet mellan digitala register. Andelen försenade betalningar mellan företagen har ökat, och Kroatien uppvisar den längsta genomsnittliga betalningsperioden mellan företag i hela EU. Åtgärder i planen för återhämtning och resiliens för att digitalisera den offentliga förvaltningen, främja konkurrens och förenkla förfarandena är viktiga steg framåt. Det skulle dock vara fördelaktigt att öka omfattningen av, ambitionsnivån för och takten i förenklingen av lagstiftningen och moderniseringen av förvaltningen.

- (27) Ytterligare framsteg behövs även när det gäller rättssystemets effektivitet, eftersom handläggningstiderna för förfaranden i civil- och handelsdomstolar fortfarande tillhör de längsta i EU. Under senare år har Kroatien gjort framsteg med reformer och investeringar, inbegripet med digitaliseringen av rättsväsendet, med starkt stöd av planen för återhämtning och resiliens. Kroatien är emellertid fortfarande en av de medlemsstater där civilrättsliga och handelsrättsliga mål har den största eftersläpningen och den längsta handläggningstiden. Eftersom detta påverkar företagsklimatet och konkurrenskraften skulle det vara fördelaktigt om Kroatien fortsatte att förbättra effektiviteten i hanteringen av civilrättsliga och handelsrättsliga mål genom ytterligare reformer, till exempel när det gäller ärendehantering.
- (28) Kroatiens territoriella fragmentering påverkar effektiviteten i landets offentliga förvaltning och ökar de regionala skillnaderna. Det finns en obalans mellan ansvarsområden och resurser och mellan administrativ och finansiell kapacitet på lokal nivå för att säkra finansiering och tillhandahålla tjänster av god kvalitet. Detta bidrar till en ojämn kvalitet på de offentliga tjänster som tillhandahålls och ökar de administrativa kostnaderna, eftersom många små lokala myndigheter saknar tillräckliga finansiella och administrativa resurser för att tillhandahålla tjänster. Även om åtgärderna inom ramen för planen för återhämtning och resiliens gav ekonomiska incitament för att stimulera sammanslagningar av lokala förvaltningsenheter är användningen av dessa incitament fortfarande främst inriktad på sammanslagningar av funktioner, med begränsad inverkan på faktiska sammanslagningar. Det skulle vara fördelaktigt att öka incitamentens omfattning i kombination med eventuella lagstiftningsåtgärder för att säkerställa att faktiska sammanslagningar genomförs. En överföring av insatserna på nationell nivå till lokal nivå, till exempel genom att införa ett öppet ersättningssystem och kompetensbaserad rekrytering och befordran, skulle dessutom kunna bidra till att förbättra kvaliteten på de offentliga tjänsterna.
- (29) Bredbandstäckningen i landsbygdsområdena och på öarna ligger fortfarande under EU-genomsnittet. Även om andelen kroatiska företag som anser att den digitala infrastrukturen är ett hinder sjönk till 36 % 2025 ligger täckningen av nät med mycket hög kapacitet (78,9 %) och täckningen av nät med mycket hög kapacitet på landsbygden (49,1 %) fortfarande under EU-genomsnittet på 82,5 % respektive 61,9 %. Det finns fortfarande stora brister på landsbygden när det gäller fiber till lokalerna (FTTP), vars andel på 44,4 % ligger långt under EU-genomsnittet på 58,8 %, och 5G-täckningen i mittbandet, där andelen endast uppgår till 8,5 % jämfört med 26,2 % i hela EU. Den digitala omställningen försenas även av bakslag i genomförandet av projekt för bredbands- och backhaulinfrastruktur till

landsbygdsområden och förorter, i kombination med kvarstående finansieringsunderskott och strukturella flaskhalsar, däribland komplicerade tillståndsförfaranden, begränsningar i den fysiska planeringen och olösta infrastrukturproblem.

- (30) År 2025 hade Kroatien det sjätte högsta grossistpriset på el i EU, vilket gjorde att kostnadskonkurrenskraften, utfasningen av fossila bränslen och elektrifieringen hölls tillbaka. Den installerade kapaciteten för solenergi har ökat kraftigt, men utgör fortfarande mindre än 8 % av elproduktionen. Mot denna bakgrund skulle en snabbare utbyggnad av ny kapacitet för förnybar energi och lösningar för icke-fossil flexibilitet kunna bidra till att sänka de höga grossistpriserna på el. Den 27 april 2026 antog den kroatiska energitillsynsmyndigheten uppdaterade nätanslutningsavgifter, vilket skulle kunna påskynda utbyggnaden av förnybar energi. Ytterligare stöd till utbyggnaden av förnybar energi, inklusive grön vätgas, skulle kunna bidra till att minska den kroatiska industrins höga växthusgasintensitet, särskilt om stödet ingår i en sammanhängande uppsättning åtgärder för utfasning av fossila bränslen inom industrin, däribland avskiljning och lagring av koldioxid och främjande av efterfrågan på industriprodukter med låga koldioxidutsläpp. Ökade investeringar i elnätet utöver de investeringar som ingår i Kroatiens plan för återhämtning och resiliens kommer att vara avgörande för att främja användningen av förnybar energi i Kroatien. På kort sikt kommer detta att kräva åtgärder för att stimulera hybridlagring och projekt för förnybar energi. År 2024 hade endast 34 % av konsumenthushållen installerat smarta mätare, vilket är betydligt lägre än EU:s mål på 80 %. För att fullt ut kunna dra nytta av den ökade användningen av förnybar energi kommer betydande finansiering för utbyggnaden av smarta mätare utöver åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens, samt avtal med dynamiska elpriser, att behövas för att stärka konsumenterna och främja efterfrågefleksibilitet. Begränsade åtgärder har vidtagits för att effektivisera de administrativa förfarandena för förnybar energi inom ramen för lagen om förnybara energikällor från 2025, men förfarandena för tillståndsgivning och nätanslutning är fortfarande fragmenterade och i vissa fall oklara. En ytterligare effektivisering av förfarandena för tillståndsgivning och nätanslutning skulle även kunna bidra till utbyggnaden av solcellssystem i flerfamiljshus och i energigemenskaper, eftersom användningen fortfarande är försumbar och förfarandena besvärliga.
- (31) Energieffektivitetsåtgärder är nödvändiga för att upprätthålla den positiva drivkraft som skapas av EU:s finansieringsram och påskynda framstegen när det gäller i) renovering av byggnader, ii) tillhandahållande av energieffektiva bostäder, särskilt subventionerade bostäder till överkomlig kostnad, och iii) ersättning av gas- och oljepannor med värmepumpar och andra effektivare och miljövänligare lösningar. Eftersom en stor andel av byggnadsbeståndet fortfarande behöver renoveras krävs det emellertid även andra insatser än EU-finansiering för att uppnå målen för minskning av koldioxidutsläppen från byggnader, särskilt när det gäller flerfamiljshus. Renoveringsprogrammen genomförs främst med hjälp av bidrag, och det råder en betydande brist på privata investeringar, vilket bidrog till begränsade energibesparingar i bostadssektorn mellan 2019 och 2024. En minskning av det övergripande beroendet av bidrag och en övergång till finansieringsinstrument kan därför maximera effekten av de offentliga medlen, samtidigt som bidragsstödet på ett bättre sätt bör riktas till de mest utsatta hushållen och energiineffektiva byggnader.
- (32) Vägtransport är det vanligaste transportsättet för både passagerare och gods i Kroatien, och sedan 2005 har utsläppen inom sektorn ökat med 42 %, en av de största ökningarna i hela EU. Reformen och investeringar inom ramen för den kroatiska

återhämtnings- och resiliensplanen och sammanhållningspolitiken bidrar redan till att modernisera järnvägsinfrastrukturen, främja miljövänliga transporter och införa intelligenta transportsystem. Det krävs dock fortsatta ansträngningar. Modernisering av transportinfrastrukturen och den rullande järnvägsmaterielen, ökad användning och ytterligare miljöanpassning av kollektivtrafiken, integrering av olika transportsätt i stadsområdena, främjande av aktiv mobilitet och införande av intelligenta transportsystem kan i hög grad bidra till utfasningen av fossila bränslen inom transportsektorn, minska beroendet av fossila bränslen och minska luftföroreningarna i städerna. Åtgärder för att främja användningen av utsläppsfria fordon, däribland riktade skatteincitament för företagsbilar och utbyggnad av laddningsinfrastrukturen i stadsområdena för att göra den mer funktionell, lönsam och tillgänglig, skulle kunna bidra till att öka andelen elfordon, vilken 2025 fortfarande var en av de lägsta i EU. År 2024 hade Kroatien den överlägset lägsta andelen förnybar energi inom transportsektorn i hela EU, efter en minskning 2022 på grund av sänkta straffavgifter för bränsleleverantörer som inte blandade biodrivmedel i sina transportbränslen. Denna tillfälliga sänkning av straffavgifterna löpte ut i januari 2026, vilket förväntas bidra till att vända den senaste tidens minskning av andelen förnybar energi inom transportsektorn. Subventioner till fossila bränslen som varken tar itu med energifattigdom på ett riktat sätt eller verkliga farhågor rörande energisäkerhet, som hindrar elektrifieringen och inte är avgörande för industrins konkurrenskraft skulle kunna betraktas som en utfasningsprioritering. I Kroatien är subventionerna av fossila bränslen, däribland det nödpristak för petroleumprodukter som återinfördes i mars 2026 på bensinstationer längs motorvägarna, och de delvisa återbetalningarna av punktskatter på diesel inom kommersiell transport ekonomiskt ineffektiva, vilket gör att de upprätthåller beroendet av fossila bränslen och avskräcker från elektrifiering och en övergång till utsläppsfria fordon och andra hållbara lösningar.

- (33) Med tanke på landets exponering för klimatrelaterade risker och deras allt större ekonomiska konsekvenser skulle Kroatien även gynnas av ett snabbt genomförande, en bättre samordning och en systematisk övervakning av politiken för klimatanpassning och hållbar vattenförvaltning mellan olika sektorer och på olika nivåer, med utgångspunkt i naturbaserade och klimatsäkrade investeringar i strategisk och kritisk infrastruktur, inbegripet i kust- och ö-områden. Eftersom försäkringsskyddet mot väder- och klimatrelaterade händelser fortfarande tillhör de lägsta i EU, omkring 2 %, finns det ett behov av att skapa starkare incitament för försäkringar mot klimatrisker, särskilt översvämningar och bränder.
- (34) Framstegen mot en cirkulär ekonomi är fortfarande små på grund av en hög deponeringsgrad, betydande skillnader i insamlingen av kommunalt avfall på regional nivå, förseningar i slutförandet av infrastrukturen för avfallshantering och en cirkulär materialanvändning som ligger långt under EU-genomsnittet. Även om Kroatien gradvis förstärker sin strategiska och rättsliga ram för att förbättra avfallshanteringen och den cirkulära ekonomin släpar genomförandet fortfarande efter, vilket skapar negativa konsekvenser för både miljön och konkurrenskraften. Den cirkulära materialanvändningen behöver förbättras för att minska materialanvändningens inverkan på miljön och samtidigt öka Kroatiens strategiska oberoende av importerade råvaror. Det skulle även vara fördelaktigt för Kroatien att investera mer i reparations- och återanvändningscentraler och att anta åtgärder, incitament eller skatteförmåner för att integrera sekundära råvaror i nya produkter.
- (35) Mot bakgrund av den avgörande roll som humankapital spelar för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende rekommenderade rådet 2026

medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skyndsamt ta itu med de strukturella utmaningar kopplade till humankapital på kompetens- och utbildningsområdet som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna till Kroatien för 2026 kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om humankapital i unionen.

- (36) Den positiva utvecklingen på Kroatiens arbetsmarknad fortsätter, även om ihållande strukturella och regionala utmaningar hämmar konkurrenskraften och tillväxtpotentialen. Brist på arbetskraft och kompetens rapporteras inom ett stort antal sektorer. Även om sysselsättningsgraden har nått en rekordhög nivå, och närmast sig såväl EU-genomsnittet som Kroatiens mål för 2030, är den fortfarande särskilt låg för utsatta grupper som äldre, lågkvalificerade arbetstagare och personer med funktionsnedsättning. Skillnaden i sysselsättning för personer med funktionsnedsättning är fortfarande en av de största i EU. De regionala skillnaderna i arbetsmarknadsdeltagande är fortfarande betydande. Ett begränsat deltagande i vuxenutbildning, särskilt utanför storstäderna, inskränker de arbetsmarknadsrelevanta färdigheterna och bidrar till ett kompetensglapp som ligger över EU-genomsnittet. Kroatien genomför åtgärder för att tillgodose arbetsmarknadens behov med stöd av planen för återhämtning och resiliens och Europeiska socialfonden+. Dessa åtgärder omfattar aktiva arbetsmarknadsåtgärder, program för omskolning och fortbildning samt reformer för att bättre integrera utländska arbetstagare på arbetsmarknaden. Insatserna bör emellertid intensifieras och effektiviseras genom att prioritera utsatta grupper, åtgärda utbildningsluckor och se till att utbildningen anpassas till arbetsmarknadens behov, uppmuntra vuxenutbildning och förbättra de färdigheter som är relevanta för arbetsmarknaden, bland annat genom läroplaner av hög kvalitet på olika utbildningsnivåer. Ett fullständigt genomförande av reformen av utbildningssystemet är nödvändigt för att öka deltagandet i förskoleverksamhet och barnomsorg, öka undervisningstiden i skolorna, stärka de grundläggande färdigheterna och skapa en bättre grund för vidareutbildning och kompetensutveckling. Förseningar i färdigställandet av den nödvändiga infrastrukturen gör att modellen med heldagsundervisning, som skulle öka antalet undervisningstimmar och förbättra de grundläggande färdigheterna, inte kommer att genomföras i tid, samtidigt som en utvärdering av framstegen med experimentellt genomförande fortfarande saknas. Fortsatta insatser behövs för att öka andelen kvalificerade lärare, särskilt förskollärare och lärare inom fysik och annan naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM), annars riskerar den bestående lärarbristen att undergräva utbildningskvaliteten, särskilt i avlägsna områden och landsbygdsområden.
- (37) Trots framsteg och politiska insatser står Kroatien inför betydande sociala problem. Fattigdomen och inkomstskillnaderna har minskat för vissa grupper men är fortfarande betydande, särskilt bland äldre, personer med funktionsnedsättning och personer som bor på landsbygden, och framstegen mot målet att minska den nationella fattigdomen fram till 2030 går långsamt. Effekterna av sociala transfereringar, exklusive pensioner, på fattigdomsminskningen är bland de svagaste i EU, och minimiinkomstsystemens och arbetslöshetsersättningens tillräcklighet och täckning är fortfarande begränsade. De senaste ändringarna av pensionslagen, däribland en mer gynnsam indexeringsformel, införandet av ett årligt pensionstillägg samt höjningar av minimipensionerna och förmånerna för ett längre arbetsliv, bör bidra till att förbättra pensionernas tillräcklighet. Tillgången till långvarig vård och omsorg är fortfarande otillräcklig på grund av en begränsad tillgång till hemvård och samhällsbaserad vård i kombination med en ökad efterfrågan, höga patientavgifter och icke tillgodosedda vårdbehov bland äldre som är bland de högsta i EU. Detta medför oproportionerliga

omsorgsbördor för anhörigvårdare, särskilt kvinnor, vilket försvårar deras deltagande på arbetsmarknaden. Åtgärder för att ta itu med dessa problem skulle bidra till att främja en uppåtgående social konvergens.

- (38) Insatser pågår för att öka hälso- och sjukvårdens hållbarhet, tillgänglighet och kvalitet, men de är fortfarande för långsamma för att omsättas i förbättrade hälsoresultat och skulle kunna styras på ett bättre sätt, samtidigt som prevention har fått begränsad uppmärksamhet. En ojämn fördelning av personalen är fortfarande ett stort hinder för tillgången till hälso- och sjukvård på öarna, i avlägsna områden och på landsbygden. För att åtgärda bristen på arbetskraft krävs insatser för att öka antalet anställda inom hälso- och sjukvården och förbättra utbildningen, rekryteringen och bibehållandet av personal, med särskild hänsyn till de geografiska skillnaderna. Tillgången till e-hälsa utökas efterhand, men andelen av befolkningen som använder hälso- och sjukvårdstjänster på nätet är fortfarande en av de lägsta i EU. Den åtgärdbara dödligheten har endast minskat en aning under det senaste årtiondet, vilket gör att det krävs bättre riktade åtgärder mot beteenderelaterade riskfaktorer och en förbättrad samordning mellan den offentliga förvaltningen utanför hälso- och sjukvårdssektorn för att förebygga eller fördröja uppkomsten av sjukdomar.
- (39) Tillgången till bostäder till ett överkomligt pris är fortfarande ett problem i Kroatien. Utbudet begränsas av en stor andel lediga bostäder och korttidsuthyrningar, särskilt i de stora städerna och kustområdena, där prisökningarna i stort sett motsvarar inkomstillväxten. Kroatien har antagit en nationell plan för bostadspolitiken fram till 2030 och har redan genomfört vissa av planens åtgärder, däribland reformer av bostadsskatten, men ytterligare reformer krävs för att stärka bostadsmarknaden och öka antalet överkomliga bostäder. Ett effektivt och samordnat genomförande av planen för bostadspolitiken, särskilt lokalt relevanta åtgärder för att öka antalet bostäder i områden med hög efterfrågan och frigöra lediga bostäder, skulle förbättra tillgången till bostäder till överkomlig kostnad. Kroatien saknar även en övervakningsram för subventionerade bostäder på nationell nivå, eftersom förvaltningen har decentraliserats och styrs på lokal nivå. Även om de lokala myndigheterna är väl lämpade att avgöra de lokala behoven av subventionerade bostäder skulle en nationell övervakningsram som fångar upp bostadsrelaterade problem för utsatta grupper i hela landet vara en bättre grund för politiska åtgärder för subventionerade bostäder till överkomlig kostnad.
- (40) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdet ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Kroatiens del innebär detta att rekommendation 1 bidrar till att genomföra den första, den andra och den tredje rekommendationen om euroområdet, rekommendation 2 bidrar till att genomföra den fjärde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 3 bidrar till att genomföra den sjunde, den nionde och den tionde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 4 bidrar till att genomföra den sjunde rekommendationen om euroområdet, och rekommendation 5 bidrar till att genomföra den femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Kroatien att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Mot bakgrund av den väsentliga avvikelse mot det rekommenderade nettoutgiftstaket som kommissionen registrerade 2025 och räknade med för 2026, vidta åtgärder för

att begränsa nettoutgifterna så att de överensstämmer med de maximala ökningstakter som rådet rekommenderade den 21 januari 2025, och samtidigt utnyttja flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen för högre försvarsutgifter. Stärka försvarsutgifterna och beredskapen och samtidigt säkerställa utgiftseffektivitet och en gradvis anpassning av budgeten till strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna till följd av krisen är tillfälliga och inriktade på att skydda utsatta hushåll eller på att tillgodose behoven hos energiintensiva företag, bevarar incitamenten för energibesparingar och samtidigt ser till att de offentligfinansiella kostnader som de medför är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitisk ram. Förbättra de offentliga utgifternas effektivitet genom att stärka den roll som regelbundna utgiftsöversyner har och integrera dem i budgetramverket. Se över skatteutgifternas ändamålsenlighet. Gå vidare med reformen av den återkommande fastighetsbeskattningen genom att slutföra den nödvändiga administrativa infrastrukturen och införa ett värdebaserat system.

2. Säkerställa kontinuiteten i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Bibehålla drivkraften i genomförandet av sammanhållningspolitiska program, vid behov med grund i omfördelningen till strategiska prioriteringar och flexibilitet i halvtidsöversynen av den sammanhållningspolitiska ramen.
3. Främja konsolideringen, samarbetet och, i förekommande fall, sammanslagningarna av offentliga forskningsinstitut och universitet. Främja investeringar i FoI och förbättra deras samordning och styrning med beaktande av regionala skillnader. Fortsätta att förbättra tillgången till olika finansieringskällor och fördjupa kapitalmarknaderna genom att ytterligare underlätta deltagande av icke-professionella och institutionella investerare, utöka riskkapitalet, undanröja hinder för börsnotering och stärka företagsstyrningen. Förenkla lagstiftningen och minska den administrativa bördan genom bättre samordning på myndighetsnivå och integrering av digitala verktyg, samt effektivisera tillståndsgivningen för att stödja omställningen till ren industri. Slå samman den offentliga förvaltningens funktioner på lokal nivå och/eller kommunnivå och förbättra förvaltningen av personal. Ytterligare förbättra rättssystemets effektivitet. Påskynda utbyggnaden av bredband i mindre gynnade områden, särskilt i landsbygdsområden och på öar.
4. Öka användningen av förnybar energi till lägre grossistpriser på el genom att uppgradera elnäten och investera i ellagring. Påskynda införandet av smarta mätare och främja dynamiska kontrakt. Effektivisera förfarandena för tillståndsgivning och nätanslutning för förnybara energikällor och energigemenskaper. Påskynda energieffektivitetsåtgärder och främja effektiva och miljövänliga lösningar för uppvärmning och kylning. Främja hållbar stadstrafik, järnvägar och elektrifiering av vägtransporter. Fasa ut subventionerna av fossila bränslen, särskilt inom transportsektorn. Hantera risken till följd av naturkatastrofer genom att förbättra styrningen, investera i klimatresiliens och skapa incitament för klimatriskförsäkring. Ytterligare främja den cirkulära ekonomin.
5. Minska bristen på arbetskraft och kompetens genom att undanröja hinder för arbetskraftsdeltagande, stärka utbildningen på alla nivåer, särskilt när det gäller grundläggande färdigheter och kompetens inom STEM-ämnena, och säkerställa tillgången till kvalificerade lärare. Stärka kompetensutvecklingen och omskolningen, och förbättra det arbetsbaserade lärandet. Inrikta aktiva arbetsmarknadsåtgärder mot utsatta grupper på ett bättre sätt och öka insatserna för att locka, utveckla och behålla

talanger. Minska fattigdomen och inkomstskillnaderna genom att öka de sociala förmånernas tillräcklighet och samtidigt upprätthålla den finanspolitiska hållbarheten genom bättre styrning. Förbättra tillgången till formell hemtjänst och samhällsbaserad långvarig vård och omsorg. Balansera den geografiska fördelningen av vårdpersonal och vårdinrättningar, investera i e-hälsa och stärka de förebyggande åtgärderna. Öka utbudet av bostäder i områden med hög efterfrågan och förbättra övervakningen av subventionerade bostäder till överkomlig kostnad.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande